

NOTAT

DEPARTEMENTET

Dato 5. maj 2011
J. nr. 2010-4555

Internationalt Kontor

Rasmus Winckelmann Ottesen
Telefon 33 92 43 65
rwo@trm.dk

Supplerende grund- og nærhedsnotat om Kommissionens hvidbog – En køreplan for et fælles europæisk transportområde – mod et konkurrencedygtigt og ressourceeffektivt transportsystem

KOM (2011) 144

Resumé:

Kommissionen fremsatte den 28. marts 2011 sin hvidbog og tilknyttede arbejdsdokumenter om en køreplan for et fælles europæisk transportområde – mod et konkurrencedygtigt og ressourceeffektivt transportsystem.

Hvidbogen præsenterer Kommissionens syn på fremtidens transport, og de nøgleforanstaltninger der vurderes at være nødvendige. En hovedmålsætning er at reducere afhængigheden af olie og reducere udledningen af drivhusgas-emissioner med 60% i 2050 i forhold til 1990-niveau uden at sætte effektiviteten og mobiliteten på spil.

For at opnå hovedmålsætningen præsenteres 10 delmål og 40 forskellige initiativer, der er relateret til udviklingen af det indre marked på transportområdet, teknologi og adfærd, infrastruktur og finansiering og EU's eksterne dimension.

1. Baggrund og indhold

Hvidbogen og arbejdsdokumenterne blev fremsat af Kommissionen den 28. marts 2011. Hvidbogen forelå i dansk sprogversion den 28. marts 2011.

Hvidbogen peger indledningsvis på, at transport er af fundamental betydning for vores økonomi og at mobilitet er vital for det indre marked og for borgere, der kan nyde friheden ved at rejse.

Det anføres, at den fremtidige velstand på vores kontinent vil afhænge af evnen til at alle regioner forblive fuldt ud og konkurrencedygtigt integreret i verdensøkonomien.

Derudover vurderes det, at det er nødvendigt at mindske afhængigheden af olie og samtidig at emissionerne af drivhusgasser skal reduceres drastisk. Kommissionen peger på, at reduktionen bør være mindst 60% i 2050 i forhold til 1990

niveau. Målet i 2030 vil være at reducere med omkring 20% under 2008-niveau.

Siden den første store oliekrise for 40 års siden er transport blevet mere energieffektivt, men er stadig afhængig af olie. Transport er blevet renere, men er pga. stigende volumen stadig en stor kilde til støj og lokal luftforurening.

Kommissionen peger derudover bl.a. på vigtigheden af nye teknologier, herunder i forhold til køretøjer, trafikstyringsystemer og emissioner

Desuden peges på infrastruktur og mobilitets positive betydning for økonomisk vækst, velstand og jobs.

På den baggrund præsenteres Kommissionens syn på fremtidens transport i afsnit 1.1 "En plan for et konkurrence- og bæredygtigt transportsystem" og de nøgleforanstaltninger der skal til i afsnit 1.2 "Strategien – hvad skal der til".

1.1 En plan for et konkurrence- og bæredygtigt transportsystem

For at nå Kommissionens 60% målsætning for drivhusgasemissioner, samtidig med at transporten vokser og mobiliteten støttes, peges der bl.a. på, at det er vigtigt med sammenhæng på EU-niveau. Som eksempel nævner Kommissionen en situation, hvor én medlemsstat udelukkende satser på elbiler mens en anden satser på biobrændsler. Dette ville ødelægge konceptet om frit at rejse på tværs af Europa.

Kommissionens vurderer, at udfordringen ligger i at gøre en ende på transportsystemets olieafhængighed uden at sætte effektiviteten og mobiliteten på spil. I praksis betyder det ifølge Kommissionen, at transportsektoren skal bruge mindre og renere energi, gøre bedre brug af den moderne infrastruktur og reducere de negative påvirkninger for miljøet og naturressourcer som vand, land og økosystemer.

Kommissionen anfører, at der er brug for nye transportmønstre, så de større mængder fragt og højere antal rejsende kan transporteres samlet til destinationen på den mest effektive (kombinerede) måde. Kommissionen vurderer, at individuel befordring kun bør benyttes på den sidste del af rejsen og med miljøvenlige køretøjer. I den forbindelse skal der satses på køretøjers energieffektivitet, multimodale logistikkæder og forbedrede trafikstyrings- og informationssystemer.

1.1.1 Et effektivt centralt netværk for multimodal befordring og transport mellem byer

På de mellemlange distancer vurderer Kommissionen, at de nye teknologier vil være knapt så udviklede, og ikke på egen hånd kan løse problemerne med emissioner og trængsel. Det indebærer, at passagererne skal være bedre til at

bruge bus, tog og fly, og at der inden for godstransporten skal gøres brug af multimodale løsninger som sø- og jernbanetransport til længere transport.

Kommissionen vurderer desuden, at godstransport på korte og mellemlange distancer (under 300 km.) skal forblive på lastbiler. Der er derfor vigtigt at øge deres effektivitet.

På jernbaneområdet mener Kommissionen, at der er behov for investeringer for at udvide og opgradere kapaciteten af jernbanenetværket.

Der peges desuden på havnens store betydning som logistikcentre og på vigtigheden af effektiv baglandsinfrastruktur.

1.1.2 Lige konkurrencevilkår på verdensplan for langdistancebefordring og interkontinental fragt

På de lange distancer finder Kommissionen, at søfarts- og luftfartssektorerne i sig selv er globale. Kommissionen vurderer, at flyene skal blive mere effektive og at lufthavnens kapacitet skal udvikles.

På søfartsområdet finder Kommissionen at EU i samarbejde med IMO og andre internationale organisationer bør stræbe mod almen anvendelse og håndhævelse af høje standarder for sikkerhed, miljøbeskyttelse og arbejdsbetingelser og mod at komme pirateri til livs. Søtransporten kan og skal forbedre sin miljøindsats både ved hjælp af teknologi, bedre brændstoffer og drift. Samlet set vurderer Kommissionen at CO₂-emissionerne fra søtransport skal reduceres med 40 % (om muligt 50 %) inden 2050 i forhold til niveauet for 2005.

1.1.3 Ren by- og pendlertrafik

I forhold til bytrafik peger Kommissionen på, at den er ansvarlig for ca. en fjerdedel af CO₂ emissioner fra transport og at 69% af alle trafikulykker sker i byerne. Kommissionen vurderer, at en gradvise udfasning i bymiljøet af køretøjer, der bruger konventionelt brændstof, i høj grad vil bidrage til mindre afhængighed af olie, og at drivhusgasemissioner og luft og støjforureningen nedbringes. Kommissionen vurderer desuden, at der skal udvikles passende optanknings /opladningsforhold for nye køretøjer.

Kommissionen anfører ligeledes, at indførelse af vejbetaling og færre skatteforvridninger også kan opmuntre til at bruge den offentlige transport og gradvis indføre alternative fremdriftssystemer.

1.1.4 Ti mål for et konkurrencedygtigt og ressourceeffektivt transportsystem: benchmarks for at nå reduktionsmålet for drivhusgasemissioner på 60 %

For at nå 60% målsætningen peger Kommissionen på følgende ti mål:

- (1) Halvere brugen af køretøjer, der bruger konventionelt brændstof i bytransporten inden 2030. Udfase dem i byerne inden 2050. Opnå stort set CO₂-fri bylogistik i større bycentre inden 2030.
- (2) Få andelen af bæredygtige flybrændstoffer med lave CO₂-emissioner op på 40 % inden 2050 og nedbringe EU's CO₂-emissioner fra skibsbunkerfuel med 40 % (om muligt 50 %).
- (3) 30 % af vejgodstransporten på strækninger over 300 km bør overgå til andre transportformer såsom jernbane- eller søtransport inden 2030 og mere end 50 % inden 2050. Effektive og grønne godstransportkorridorer skal bidrage hertil. Hvis vi skal nå det mål, skal der udvikles passende infrastruktur.
- (4) Færdiggøre et europæisk højhastighedsjernbanenetværk inden 2050. Tre-doble de eksisterende højhastighedsjernbanenetværk inden 2030 og bibehold et tæt jernbanenetværk i alle medlemsstaterne. Inden 2050 bør størstedelen af al mellemdistancepassagertransport foregå med tog.
- (5) Etablere et fuldt ud funktionsdygtigt og multimodalt centralt TEN-T-netværk inden 2030 med et netværk af høj kvalitet og høj ydeevne inden 2050 og dertil hørende informationstjenester.
- (6) Forbinde alle centrale lufthavne med (højhastigheds)jernbanenetværk inden 2050 og forbinde alle centrale havne med godsjernbaner og om muligt med de indre vandveje
- (7) Tage en moderniseret infrastruktur til luftfartsstyring (SESAR) i Europa i brug inden 2020 og færdiggøre det fælles europæiske luftfartsområde. Anvende tilsvarende styringssystemer til land- og søtransport (ERTMS, ITS, SSN og LRIT, RIS). Tage det europæiske globale satellitnavigationssystem (Galileo) i brug.
- (8) Etablere en ramme for et europæisk informations-, forvaltnings- og betalingsystem til multimodal transport inden 2020.
- (9) Nå et mål om tæt ved nul dødsulykker i trafikken inden 2050. EU sigter ligeledes mod at halvere antallet af trafikofre inden 2020. Sikre, at EU er førende inden for transportsikkerhed på alle transportområder.
- (10) Tage et skridt mod fuld udnyttelse af principperne om brugerbetaling og "forureneren betaler" samt styrke den private sektors vilje til at fjerne konkurrenceforvridninger, herunder skadelige støttetildelinger, skabe indtægter og sikre finansiering af kommende transportinvesteringer

1.2 Strategien – hvad skal der til

1.2.1 Et fælles europæisk transportområde

For at kunne gennemføre ovenstående plan peger Kommissionen på, at der skal etableres en effektiv ramme for transportbrugere og –operatører, at nye teknologier tages tidligt i brug, samt at den rette infrastruktur bliver udviklet.

Herunder fremhæves at der er nødvendigt at fuldføre det indre marked på transportområdet, at innovation er afgørende og at der skal sikres passende investeringer.

Kommissionen peger på, at det fælles europæiske luftrum skal gennemføres som planlagt samt at det indre marked for jernbaneydelser er den transportform, hvor der stadig er flest flaskehalse og derfor skal færdiggøres. Derudover peges der på søtransportområdet på mulighederne med "Blue Belts" og forenklingen af formaliteter for skibe der sejler mellem EU havne.

Kommissionen anfører, at markedsåbningen skal gå hånd i hånd med kvalitetsjob og -arbejdsforhold

Kommissionen peger på transportsikkerhed, som en høj prioritet, og på at der skal sikres et højt sikkerhedsniveau med minimum besvær.

Antallet af trafikdræbte i EU blev næsten halveret i det sidste årti. Initiativer inden for teknologi, håndhævelse, uddannelse og særlig fokus på de bløde trafikanter er nøglen til en kraftig nedgang i disse tab af menneskeliv.

1.2.2 Innovation for fremtiden – teknologi og adfærd

Kommissionen anfører, at der skal mere end én teknologisk løsning til at komme ud af olieafhængigheden. Det kræver et nyt transportkoncept støttet af en række nye teknologier og mere bæredygtig adfærd. Teknologisk innovation kan gøre omstillingen til et mere effektivt og bæredygtigt europæisk transportsystem hurtigere og billigere ved hjælp af tre hovedfaktorer: køretøjers effektivitet kan øges, energiforbruget kan gøres renere bl.a. med nye brændstoffer og informations- og kommunikationssystemerne kan gøre det muligt at udnytte infrastrukturen bedre og skabe mere sikker drift.

Kommissionen peger på, at den vil udtænke en forsknings- og udviklingsstrategi for transportsektoren der identificerer egnede styringsformer og finansieringsinstrumenter med henblik på at sikre en hurtig implementering af forskningsresultater. Dette gør sig særligt gældende i forhold til olieafhængigheden.

Kommissionen finder at forsknings- og innovationspolitikken inden for transport bør i stigende grad støtte udviklingen og indførelsen af de nøgleteknologier, der skal til for at gøre EU's transportsystem moderne, effektivt og brugervenligt.

Kommissionen vurderer, at det er vigtigt at få indført et intelligent billetteringssystem, der dækker flere transportformer, med en fælles EU-standard, der overholder EU's konkurrenceregler. Dette gælder både for passagertransport og godstransport.

I byerne angiver Kommissionen, at der er brug for en blandet strategi, der omfatter fysisk planlægning, prisordninger, effektiv offentlig transport- og infrastruktur-tjenester til ikke motoriserede transportformer og opladning/ tankning af renere køretøjer for at mindske trafikoverbelastning og emissioner. Byer over en vis størrelse opfordres til at udvikle bymobilitetsplaner, der tager højde for disse elementer. Kommissionen peger desuden på, at der er behov for en EU-baseret ramme til at gøre ordninger med brugerbetalingsordninger interoperable.

1.2.3 Moderne infrastruktur, intelligent prisfastsættelse og finansiering

Kommissionen anfører, at Europa har brug for et centralt netværk af korridorer, der kan transportere store og konsoliderede mængder af gods og passagerer effektivt og med lave emissioner. Det skal ske ved hjælp af mere effektive kombinationer af flere transportformer samt en udbredt anvendelse af avanceret teknologi og infrastruktur til forsyning af rene brændstoffer.

Kommissionen peger på, at der på trods af udvidelsen af EU stadig er store uligheder i transportinfrastrukturen mellem øst og vest, og det skal der tages fat på.

Kommissionen vurderer at et velfungerende transportnetværk kræver betydelige ressourcer. Omkostningerne til at udvikle infrastrukturen i EU, så den svarer til efterspørgslen, anslås til over 1,5 billioner EUR for perioden 2010-2030.

I forhold til finansiering vurderer Kommissionen, at transportskatter og -afgifter skal omlægges, så der opnås en større anvendelse af principperne om "forurenere betaler" og "brugeren betaler".

I forlængelse af "Eurovignette-direktivet" vil Kommissionen undersøge en gradvise indfasning af et obligatorisk og harmoniseret internaliseringssystem for erhvervskøretøjer på hele netværket mellem byområder.

Kommissionen vil desuden udvikle retningslinjer for indførelsen af internaliseringsafgifter for alle køretøjer og for alle de vigtigste eksternaliteter. Det langsigtede mål er at anvende brugerbetaling for alle køretøjer på hele netværket for som det mindste at afspejle vedligeholdelsesomkostningerne til infrastrukturen, trængsel, luft- og støjforurening. Herudover vil Kommissionen undersøge forslag til forbedring af transportbeskatning og opmuntre til, at der hurtigt indføres renere køretøjer.

1.3 Den eksterne dimension

Kommissionen peger på, at transport er et internationalt anliggende. Derfor går de fleste af transportudviklingsforanstaltningerne i køreplanen ud over EU's grænser. Kommissionen vil fortsat prioritere at åbne tredjelands markeder for tjenesteydelser, produkter og investeringer i trafik.

Kommissionen vil bl.a. fokusere på at udvide reglerne om det indre marked via arbejde i internationale organisationer (ICAO, IMO, OTIF, OSJD, UNECE, de internationale flodkommissioner osv.)

1.4 Bilag I: Liste over initiativer

I forlængelse af ovenstående præsenterer Kommissionen 40 konkrete initiativer i bilaget og arbejdsdokumentet til hvidbogen.

2. Gældende dansk ret og forslagets konsekvenser herfor

Hvidbogen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser.

3. Høring

Hvidbogen og arbejdsdokumentet er sendt i høring med frist tirsdag den 24. april 2011 i EU-specialudvalget for transport samt følgende organisationer:

Dansk Energi, Danske Maritime, Greenpeace, Det Økologiske Råd, Danmarks Naturfredningsforening, NOAH, WWF, Organisationen for Vedvarende Energi, Bilfærgernes Rederiforening, CO-industri, HORESTA, DS Håndværk og Industri, Dansk Navigatorforening, Radiotelegrafistforeningen af 1917, Rejseankennævnet og Sømændenes Forbund (3F).

Følgende høringssvar er modtaget:

International Transport Danmark

"Der er betydelige udfordringer for fremtidig dansk beskæftigelse og velfærd forbundet med, at Danmark aldrig kan blive andet end en lille randstat til vækst- og forbrugsmarkederne syd for den dansk-tyske grænse. Det danske samfund er afhængig af effektiv og billig adgang til disse stærkt konkurrenceudsatte markeder og til de betydende europæiske drejeskiver for den oversøiske sø- og luftfragt.

ITD finder det derfor glædeligt, at EU-Kommissionen i den nye hvidbog om fremtidens transport slår fast, at de kommende fælles EU-transportpolitiske tiltag ikke vil "give køb på mobiliteten". Det er positivt, at fokus for den fælles transportpolitik rettes mod at gøre mobiliteten for både personer og gods effek-

tiv og at en væsentlig forudsætning er at få det indre marked til at fungere på transportområdet.

Effektiv godsmobilitet forudsætter god og tilstrækkelig infrastruktur samt fælleseuropæiske rammevilkår, der understøtter fremfor at begrænse aktørernes muligheder for at udvikle og udbyde effektive logistik- og transportløsninger.

Hvidbogen tænker stort og langsigtet i de fleste afsnit, og det kan ITD i princippet kun bifalde. Vi ser frem til at deltage i udviklingen af "det fælles europæiske transportområde" uden nationale begrænsninger og restriktioner. Men udfordringerne er talrige på vejen derhen: Vi skal udvikle mobiliteten, øge produktiviteten i godstransporten, gøre godstransport endnu mere sikker på alle niveauer og løse sektorens olieafhængighed og klimaproblemer.

Det er dog foruroligende, at EU-Kommissionen øjensynligt falder tilbage til tidligere tiders romantiske forestillinger om, at transportmængder og transportmiddelvalg kan styres politisk uden velfærdstab til følge. Det kan undre, at man i Bruxelles ikke forholder sig selvkritisk til, hvad man har opnået med tidligere målsætninger og mirakelkure – som fx Marco Polo-programmerne, der til trods for massive EU-støttemidler kun i meget begrænset omfang har formået at flytte gods fra vej til skib. ITD vil konsekvent sætte sig mod de elementer, hvor tankerne er for indskrænkede eller for lidt visionære. Vi vil arbejde mod enhver ubegrundet begrænsning, restriktion eller konkurrenceforvriddning i det fælleseuropæiske transportmarked. Til gengæld støtter vi teknologisk udvikling og smidiggørelse af regelsættene.

Liberaliseringer er nødvendige, og vi er derfor meget tilfredse med, at hvidbogen foreslår fortsat liberalisering. Det må meget gerne betyde en fjernelse af cabotage-begrænsningerne, som jo er kunstige hindringer mod at udnytte transportfirmaernes produktionsapparat effektivt.

Der er også brug for bedre regler for køre- og hviletid samt lempelser for vægt og dimensioner. Det er vigtigt, at modulvogntog anerkendes som et effektivt og miljøvenligt tiltag i alle EU-lande.

Farlig vanetænkning omkring jernbanen

Men det er en skuffelse at konstatere, at midlerne i Hvidbogen ikke altid lever helt op til målene. Den nye hvidbog falder desværre tilbage i forestillingen om, at overflytning af gods fra vejtransport til jernbane- og søtransport er løsningen på Europas mobilitetsproblemer. Det er den gamle sang igen, som er gentaget mange gange i de seneste 20 år, men med meget begrænsede resultater.

I princippet er det sund fornuft, at langdistancetransporter så vidt muligt udføres ad søvejen eller på jernbanen. Men liberaliseringer bør speedes væsentligt op på jernbanelområdet, som er håbløst bagefter både teknisk og organisato-

risk. Det er en forudsætning for et bedre samarbejde mellem bane og gummi-hjul om kombinerede transportere, som vi i ITD gerne ser fremmet.

En anden forudsætning er, at jernbanetransport kun vælges, hvor det er bedst og billigst. ITD må melde helt fra, når skiftet til andre transportformer tvinges igennem ved at fordyre lastbiltransporten med ensidige vejskatter eller andre reguleringer. Det gør kun den samlede mobilitet dyrere for europæisk erhvervsliv, og er særlig skadeligt for erhvervslivets overlevelsesvilkår i randstaterne – herunder i Danmark. EU og Kommissionen må én gang for alle erkende, at effektiv vejgodstransport er et helt afgørende element for at få det moderne samfund til at fungere. Det medfører, at vejtransporten skal udvikles og skal tilføres investeringsmidler til infrastruktur, teknologi, uddannelse og øvrige faciliteter i stedet for at blive belastet af kunstige afgifter, som skal fremme andre og dyrere transportformer. Senest forsøger EU-Kommissionen med sit nye energibeskatningsforslag KOM(2011)169 at fordyre lastbiltransporten med højere dieselaftgifter, vel vidende at der ikke i mange år frem kan forventes alternativer til dieselmotoren for lastbiltransporten.

Vi må dog konstatere, at EU allerede har tabt de første slag om transportafgifterne. Den manglende politiske enighed mellem medlemsstaterne for otte-ti år siden slår nu tilbage i form af en stribe nationale vejskatordninger, som er i direkte modstrid med tanken bag Det indre Marked. Her har vi fra dansk side en lang og drøj udfordring i at skubbe udviklingen den anden vej, så EU's transportmarked ikke bliver hæmmet af nationale "vejspærringer" på lang sigt. Høj godsmobilitet er forudsætningen for høj vækst – og begge dele kræver højt til loftet hos de politiske beslutningstagere i de kommende år."

Dansk Transport og Logistik "Generelle bemærkninger

Hvidbogen kaldes en køreplan, og den indeholder en række konkrete mål på mellemlangt og langt sigt. Men i forhold til andre køreplaner savner den afgørende to elementer: klare indikationer for hvornår, hvilke initiativer vil blive taget – og ikke mindst af hvem.

En lang række af de angivne initiativer er langsigtede i deres karakter, men kræver igangsættelse inden for en relativ kort tidsfrist, hvis de skal have effekt inden 2020, 2030 eller 2050. Men Hvidbogen er tavs om prioritering og planlægning. En lang række af initiativerne kan ikke gennemføres af Kommissionen – eller i hvert fald ikke alene. Hvidbogen indeholder i de tilfælde ingen angivelser af hvem, der har ansvaret for at gøre hvad. DTL finder, at der derfor er en vis sandsynlighed for, at de mange initiativer vil ende i en uprioriteret og tilfældig gennemførelse bestemt af andre forhold end en egentlig køreplan. DTL savner også en egentlig konsekvensanalyse af de mange forslag. I den konsekvensanalyse, som ledsager Hvidbogen, er der for eksempel ikke en egentlig analyse af, hvorfor det lige er 300 km, der er den rette grænse for, hvad der skal

køres med lastbil eller tog. Ej heller er der en analyse af konsekvenserne af at kræve, at så meget gods skal flyttes til jernbaner i form af investeringsbehov mv.

DTL savner generelt bedre fokus på finansiering. Eller rettere, der synes at være en blind tro på, at vejafgifter kan finansiere en betragtelig del af den manglende finansiering, at medlemslandes budgetter vil tillade brug af ressourcer til store investeringer i transportsektoren, at transportvirksomheder har ressourcerne til også at investere i nyt materiel, uddannelse, supplerende miljøkrav, højere energipriser mv. Det er DTLs opfattelse, at denne tilgang ikke alene er fejlagtig men også farlig. I en situation, hvor Hvidbogen ikke har en klar tidsmæssig køreplan eller en klar prioritering, er der risiko for at de finansielle ressourcer, der er til rådighed, investeres i de forkerte projekter på det forkerte tidspunkt, og uden at have den ønskede positive effekt på effektiviteten og reduktionen af klima- og miljøbelastningen.

På finansieringssiden savner DTL også en sammenhængende tilgang fra Kommissionens side. DG MOVE har nu præsenteret sin Hvidbog for transportpolitikken. I de kommende måneder (år) forventer vi at skulle diskutere forslaget fra DG TAXUD om nye regler for energiafgifter. DG ENTERPRISE kigger på regler for nye køretøjer – og er i den forbindelse ikke bange for at foreslå nye regler, der i nogle lande vil reducere kapaciteten for lastbiler. DG ENVI og DG KLIM kigger på regler for CO₂-udslip fra lastbiler. DTL skal stærkt opfordre regeringen til at arbejde for at det sikres, at dette arbejde koordineres, ikke alene i Bruxelles, men også i Danmark. Alternativt er dobbeltarbejde, modsatrettede ambitioner, administrative byrder og dårlig lovgivning. DTL skal opfordre regeringen til i den forbindelse at arbejde for – i de rette sammenhænge – at Kommissionen opretter et organ for vejtransport, svarende til de eksisterende agenturer for søfart, luftfart og jernbanerne. Et sted at starte er trafiksikkerhed, men også på mange andre områder giver det mening at etablere et organ under Kommissionen, der har kompetencerne og erfaringen til at gå i direkte dialog om tekniske sager med f.eks. styrelser i medlemslandene.

Endelig kan det beklages, at Kommissionen i Hvidbogen ikke mere tydeligt fastholder sin strategi om at udvikle de enkelte transportformer, frem for at fokusere på at flytte gods fra den ene form til den anden. Men på den anden side hæfter DTL sig ved, at Kommissionen understreger, at vi ikke kan give køb på mobilitet.

Specifikke kommentarer

DTL skal ikke kommentere alle de relevante initiativer, men vil gerne knytte specifikke kommentarer til følgende emner:

Vægt og dimensioner

DTL hilser velkomment, at Kommissionens Hvidbog har en positiv tilgang til vægt og dimensioner for lastbiler med fokus på nye omstændigheder, ny teknologi og nye behov, samt fremme af intermodale transporter og nedbringelse af emissioner og energiforbrug. Modulvogntog opfylder netop alle disse mål, herunder en bedre udnyttelse af den intermodale transportkæde med omladninger til tog.

DTL skal dog anbefale den danske regering at fortsætte presset på Kommissionen, for at sikre at de noget upræcise erklæringer i Hvidbogen fører til konkret handling fra Kommissionens side inden for det korte sigt.

Sociale forhold

I Hvidbogen fremlægger Kommissionen også en række planer for initiativer på det sociale område for vejtransport. De ledsagende dokumenter uddyber disse planer. Kommissionen ønsker at udviklingen af kvalitetsjob fremmes, og at der tilbydes gode og sundhedsmæssigt forsvarlige vilkår til de mere end 10 millioner ansatte i EU's transportsektor. Dette skyldes dels behovet for at sikre fortsat tilgang til sektoren i en situation, hvor EU's arbejdsstyrke reduceres, dels at sikre arbejdstagere den fornødne beskyttelse på et fælles niveau i EU. Kommissionen erkender, at der som følge af bl.a. globalisering, er et pres på de høje lønninger i nogle EU-lande, idet arbejdsgivere søger at ansætte chauffører fra andre lande til lavere lønninger. Kommissionen understreger, at unfair konkurrence skal undgås ved at hæve de fælles minimumsstandarder både i EU og internationalt.

Et middel til dette er en ide om at udvikle et socialt kodeks for vejtransport, som skal indeholde et harmoniseret sæt af standarder for sociale, sikkerhedsmæssige og konkurrencemæssige forhold i vejtransport. Kommissionen forestiller sig et kodeks, der kunne dække ansættelsesvilkår, sundhedsforsikring, organisering af arbejdet for at sikre chauffører bedre balance mellem familie og arbejde. Kodekset skulle også kunne bruges til bedre at bekæmpe falske selvstændige.

Det er Kommissionens agt, at kodekset skal udvikles gennem den sociale dialog for vejtransport i tæt dialog med de sociale parter. DTL skal i den forbindelse understrege behovet for, at den danske arbejdsmarkedsmodel kan fastholdes. DTL vil også forholde sig afventende, før Kommissionen har fremlagt mere klare ideer om, hvorledes et sådant kodeks kan skabes. DTL skal ikke på nuværende tidspunkt forholde sig til om kodekset er en god ide eller ej, men hilser velkomment, at Kommissionen erkender, at en harmonisering af de sociale vilkår er en forudsætning for yderligere åbning af konkurrencen på vejtransportmarkedet.

Jernbaner

DTL støtter de igangværende og kommende tiltag for at sikre, at jernbanerne gøres mere effektive og konkurrencedygtige. Vi kan støtte det generelle princip om, at jernbanens styrke i godstransport ligger på de lange afstande i modsætning til lastbilens styrke i f.eks. distribution i byområder. Men DTL kan ikke se af Hvidbogen, hvorledes Kommissionen har til hensigt at opfylde ambitionen om, at transport over 300 km skal foregå med tog eller maritim transport. Vi tager for givet, at der ikke lægges op til et planøkonomisk system, hvor gods tildeles centralt til de enkelte transportformer, baseret på deres destination. Men vi savner at kunne læse om, hvilke andre ideer Kommission agter at anvende i stedet for. I en dansk sammenhæng må det undre, at det endnu ikke er lykkedes den danske regering at få Kommissionens godkendelse af miljøtilskuddet til godstransport på jernbane, hvilket aktuelt stiller jernbaneoperatørerne og deres kunder i en meget uheldig og usikker situation.

DTL skal også fremhæve det store arbejde, der fortsat skal gøres for at sikre, at mindre operatører af godstransport sikres realistiske vilkår for at drive en effektiv forretning; også i en situation hvor adgangen til skinnerne skal deles med ikke alene andre godsoperatører men også med persontransport.

Endelig savner DTL en mere koordineret tilgang til Kommissionens ambitioner. Med de angivne ambitioner for overflytninger fra vej til bane, vil europæisk jernbanegodstransport skulle mangedoble sin nuværende kapacitet. Det kan ikke ske uden at udbygge jernbanenetværket betragteligt. Erfaringsmæssigt tager den slags projekter tid, både for at finde finansiering, politisk vilje og selve projekteringen. Hvis Kommissionen skal kunne nå sine mål inden for de angivne årstal, var det nok hensigtsmæssigt at tage de indledende skridt allerede nu.

Miljø og Klima

DTL kan støtte den fokus, som Hvidbogen har på at reducere emissioner og miljøbelastning. Fremtidens transport og logistik system skal gøres mere effektivt netop ved at udnytte de eksisterende ressourcer bedre, herunder fossile brændstoffer. DTL støtter den fokus, der er på den tekniske udvikling som et væsentligt bidrag til at finde en løsning.

Alternativt ville være nu at begynde at indføre løsninger, som i virkeligheden er baseret på gårsdagens teknologi. Kommissionens fokus på investeringer i forskning og innovation og ønsket om at udvikle en mere strategisk og koordineret plan for investeringer og indsatsområder kan kun hilses velkomment. Alternative brændstoffer er en væsentlig faktor i dette arbejde. Kommissionen har helt ret i sit fokus på ikke alene udviklingen af alternative brændstoffer – og det vil sige mere end bare biobrændstof – men også på behovet for at sikre et udviklet og sammenhængende distributionsnetværk, hvis en vognmand skal

være villig til at foretage en kommerciel baseret investering i køretøjer med alternative drivmidler.

DTL savner til gengæld fokus på hvilke tiltag, der kan tages her og nu ved at anvende dagens teknologi. Modulvogntog er et eksempel, hvor samfundet på én gang kan forbedre effektiviteten virksomheds- og samfundsøkonomisk og reducere emissionerne. DTL skal også pege på vores katalog over 49 måder at spare brændstof på ved at anvende eksisterende produkter og muligheder:

<http://issuu.com/sandgreen/docs/dtl-klima-brochure-2009>

Terrorsikring

I Hvidbogen om transport udstikkes også Kommissionens planer for arbejdet med terrorsikring for landtransport. Kommissionen vil tackle problemet på flere fronter. En front er at forholde sig til risikoen for landtransport i sig selv som et mål for angreb. For at bedre koordinere det arbejde, der allerede foregår på denne front, vil Kommissionen oprette en ekspertgruppe om sikkerhed inden for landtransport. Tilsvarende grupper findes allerede for andre transportformer. Fokus forventes i første omgang at være på persontransport i byområder. En anden front er at sikre forsyningskædens evne til at genetablere sig selv i tilfælde af et angreb. Dette gælder især i tilfælde af angreb på infrastruktur i bred forstand. En problemstilling der også er relevant i forbindelse med beskyttelse mod naturkatastrofer og andre uforudsete hændelser. Endelig vil Kommissionen se på konkrete tiltag for sikkerhed i forsyningskæden uden i øvrigt at begrænse mobiliteten for varer eller øge de administrative byrder. Et middel er derfor certificering af operatører, shippers mv. Et sådan system skal i givet fald integreres med eksisterende systemer for fly- og søfartssikkerhed.

DTL skal advare mod nye, ukoordinerede initiativer på transportområdet for terrorsikring. Sikkerhed tackles af Kommissionen fra flere forskellige vinkler: told og skat, juridiske forhold og politimæssigt samarbejde. DTL er ikke altid overbevist om, at Kommissionen internt får gennemført den nødvendige koordinering. Det er derfor vigtigt at den danske regering i sin tilgang til Kommissionens initiativer fastholder et samlet overblik, bekæmper dobbeltarbejde og sikrer, at ethvert yderligere tiltag er baseret på konkrete vurderinger af risici.

DTL finder generelt Kommissionens strategi for trafiksikkerhedsarbejdet relevant og dækkende for bestræbelserne i medlemslandene på at nedbringe antallet af dræbte og tilskadedekomne i trafikken. DTL savner dog, at Kommissionen sætter sig for at kortlægge de erfaringer, som de respektive aktører inden for EU's arbejde med trafiksikkerhed har gjort sig ud fra deres initiativer de seneste år. Dette er i allerhøjeste grad relevant for, hvordan man i Fællesskabet kan udvikle trafiksikkerhedsadfærden i fremtiden. DTL savner også mere fokus på, at man særligt inden for erhvervstrafikken gør mere ud af, at der hos transportkøbere af personog godstransportydelse kan opfostres en trafiksikkerhedskultur i form af, at man stiller krav til transportudbyderen om at have en decideret trafiksikkerhedspolitik eller at kunne dokumentere, at trafiksikkerhed er en del af virksomhedens Corporate Social Responsibility.

Kommissionen burde efter DTLs opfattelse særligt arbejde for, at offentlige myndigheder i medlemsstaterne ved brug af transportydelser fra private virksomheder stiller krav om, at transportudbyderne har et givent fokus på trafiksikkerhed i virksomheden.

DTL skal endelig advare imod, at teknologiske løsninger bliver prioriteret for højt på listen over effektive tiltag for at undgå ulykker. Der er ingen tvivl om, at bilindustrien arbejder på højtryk for at få teknologien til at nedbringe antallet af trafikulykker. Men der skal advares mod, at tanker om obligatorisk retrofitting af forskellige teknologiske opfindelser er vejen frem til en større trafiksikkerhed. Adfærden og holdningen hos den enkelte trafikant er stadig efter DTLs opfattelse af den helt afgørende betydning.

Bytransport

DTL er enig i, at det er en stor udfordring effektivt at gennemføre leveringen af varer over de sidste par kilometer i byområder, og at intelligente trafiksystemer vil kunne bidrage væsentligt til forbedringer. Det gælder både systemer knyttet til infrastrukturen og den til enhver tid gældende trafiksituation samt til de køretøjer og virksomheder, som gennemfører varetransporterne. Ikke mindst er et effektivt samspil mellem systemerne vigtigt. DTL er også enig i, at lette lastbiler konstrueret særligt til bykørsel kunne være en mulighed. Det er dog vigtigt for den samlede logistikkædes effektivitet, at der ikke opsættes nye, kunstige barrierer for gods- og varestrømmene, f.eks. i form af helt afsondrede transport- og logistiksystemer i byerne og uden for og mellem byerne. I Danmark har vi set eksempler i København og Køge, hvor man med en rigid vægtgrænse på 12 eller 18 ton totalvægt i større zoner i byen ville forøge trafikarbejdet, risikoen for ulykker og CO₂- og miljøbelastningen.

DTL ser tilsvarende muligheder for anvendelse af el-, brint- og hybridteknologier, men også risici for den samlede effektivitet, hvis det kommer til at indebære en rigid opsplitning af transportsystemerne i byen og uden for byen. Der

gælder grundlæggende det forhold, at store godsmængder mest effektivt i forhold til økonomi, miljø og trafiksikkerhed transporteres direkte fra A til B i så store mængder af gangen som muligt og uden omlastning.

DTL ser ikke de store perspektiver i at afgiftspålægge transport af varer til byerne, da det i bund og grund blot vil fordyre varerne, og dermed byernes konkurrenceevne.

I forhold til hvidbogens forslag om en strategi for næsten nul-emissioner fra logistik i byområder i 2030, er DTL enig i at der bør arbejdes med best practise for en effektiv bydistribution, men ikke i form af en offentlig overvågning og styring af fragtstrømmen i byområder. EU kunne derimod spille en rolle i forhold til at sikre ensartede regler for f.eks. miljøzoner og partikelfiltre, og byerne i EU i øvrigt ikke udvikler helt individuelle begrænsninger, som i praksis vil hindre en fri og effektiv bevægelighed for varerne i EU.”

DI Transport

” Med henvisning til Transportministeriets mail af 30. marts 2011 fremsendes hermed DI Transports bemærkninger til Kommissionens hvidbog om fremtidens transport.

Efter DI Transports opfattelse står transportsektoren i EU over for tre overordnede udfordringer. For det første er en høj mobilitet og en velfungerende infrastruktur en væsentlig forudsætning for fortsat vækst i Europa og Danmark.

For det andet er det afgørende at få gennemført det indre marked for transport, da et effektivt transportsystem er nødvendigt for danske virksomheders afsætnings-muligheder på det europæiske marked.

For det tredje skal transportsektoren frem mod 2050 reducere sin afhængighed af fossilt brændstof, hvilket hverken kan eller skal løses ensidigt fra dansk side. Dels fordi transport i sin natur er grænseoverskridende og dels fordi dansk enegang vil have en negativ indvirkning på dansk erhvervslivs konkurrenceevne og på mulighederne for fortsat vækst.

På den baggrund hilser DI Transport generelt hvidbogen velkommen, da den bl.a. fokuserer på de ovennævnte udfordringer. Derudover har DI Transport følgende bemærkninger til hvidbogen:

Indre marked for transport

DI Transport støtter strategien om gennemførelse af et ægte indre marked for jern-baneservices. Etableringen af reel interoperabilitet går desværre meget langsomt, hvorfor der er behov for nye initiativer til at accelerere udviklingen. DI Transport støtter i særdeleshed intentionen om øget markedsåbning for

passagertransport ad jernbanen og obligatorisk udbud af offentlige service kontrakter. Sidstnævnte er det eneste realistiske middel til at modvirke tendensen mod en meget stærk konsolidering af operatørmarkedet. En konsolidering, der risikerer at føre til en tilbagevenden til stærkt protektionistiske nationale markeder. Nye initiativer er derfor afgørende for at skabe øget effektivitet og innovation, samt sikre at man får mest mulig kollektiv transport for de offentlige midler.

I forhold til vejgodstransporten er DI Transport som udgangspunkt positivt indstillet over for at liberalisere cabotagereglerne i EU, da restriktionerne medfører en ineffektiv godstransport med øget tomkørsel. Endvidere bør de mange forskellige kørselsrestriktioner, de såkaldte weekend-bans i EU fjernes eller i det mindste harmoniseres, da de er med til at gøre vejgodstransporten ineffektivt og desuden øger trængslen, når der f.eks. ikke må køres i weekenderne.

Derudover er DI Transport positiv overfor øget harmonisering af sanktioner og kontrol af køre- og hviletid, herunder den digitale tachograf.

I forhold til havneområdet kan DI Transport i princippet støtte en øget liberalisering af markedet for havnetjenester, men det er samtidigt vigtigt, at man også ser på konkurrencen mellem havne med henblik at fjerne eventuel unfair konkurrence.

For så vidt angår luftfarten, så er høj international tilgængelighed en væsentlig forudsætning for vækst. Danmark har derfor en stærk interesse i at styrke luftfarten. Et væsentligt element er færdigudviklingen af det fælles europæiske luftrum. Det er vigtigt, at Kommissionen fastholder tidsplanen i implementeringen samt at præstationsmålsætningerne for lufttrafikstyringen iværksættes så hurtigt som muligt.

DI Transport er endvidere positivt indstillet overfor at se på hvordan kapaciteten i lufthavnen kan udnyttes bedst muligt. Det er også vigtigt, at der gennemføres en nyttevurdering og revision af security-reglerne på luftfartsområdet. Reglerne har i de senere ofte udviklet sig som respons til eksterne hændelser, mere end som resultatet af proaktive overvejelser. Den udvikling har klart øget behovet for en revision. DI Transport er endvidere enig i, at bestemmelserne om passagerrettigheder bør revideres og harmoniseres.

Klima

DI Transport vil indledningsvis slå fast, at det er nogle meget ambitiøse målsætninger som Kommissionen arbejder med. DI Transport er samtidigt meget tilfreds med, at Kommissionen slår fast, at EU ikke kan løse klimaudfordringen ved at forsøge at begrænse mobiliteten i EU. Endvidere noterer DI Transport, at Kommissionens impact assesment viser, at uanset om man vælger det mest ambitiøse scenarium, er der yderst begrænsede muligheder for at reducere

transportens CO₂-udledning frem mod 2020, og først efter 2030 vil man se egentlige reduktioner i takt med, at alternative drivmidler finder indpas. Dette ligger i tråd med den danske klimakommission.

DI Transport vil dog påpege, at en omlægning af den danske værdibaserede registreringsafgift til en årlig CO₂-afgift vil have en positiv indvirkning på CO₂-udledningen i Danmark, og være mere i tråd med Kommissionens intentioner i hvidbogen.

Den danske klimakommission pegede endvidere på, at overflytning til andre transportformer ikke vil medføre nogen væsentlige CO₂-reduktioner i transportsektoren. DI Transport mener i forlængelse heraf, at Kommissionen fokuserer for meget på overflytning (modalskift), når det er mere væsentligt at få introduceret alternative drivmidler og skabt et mere sammenhængende transportsystem, hvor man fokuserer på de enkelte transportmidlers potentialer. På den baggrund kan DI Transport heller ikke støtte målsætning nr. 3, der er en meget firkantet målsætning om at 30 % af vejgodstransporten skal flyttes til andre transportformer.

DI Transport støtter, at der fastsættes langsigtede krav til energieffektiviteten fra køretøjer med henblik på en teknologineutral tilgang til at reducere transportens CO₂-udledning.

Tilsvarende kan DI Transport støtte en fælles EU-tilgang til at beregne transportens CO₂-udledning, det såkaldte "carbon footprint".

DI Transport er umiddelbart skuffet over, at Kommissionen ikke i hvidbogen lægger op til hurtigst muligt at tillade modulvogntog i EU og hæve totalvægtene i den internationale transport, når der er masser af erfaringer fra bl.a. Danmark, der viser, at det vil have en positiv effekt på både klima og væksten.

Infrastruktur

DI Transport støtter et fokus på at skabe bedre sammenhæng mellem transportformerne og på knudepunkter som havne, lufthavne og godsterminaler. Tilsvarende kan DI støtte fokus på et kernenetværk for infrastruktur, der skal binde EU sammen. I den forbindelse er det væsentligt også at fokusere på bedre vilkår for jern-banegodstransport, der er en væsentlig del af godstransport-systemet i Danmark og EU, men hvor der også er potentiale for store forbedringer.

I hvidbogen henvises til initiativet om projektopblikninger. DI Transport vil i den sammenhæng gerne påpege, at man alene anser EU projekt garantier som relevante for store projekter af væsentlig strategisk betydning for EU. Det gælder fx højt prioriterede grænseoverskridende TEN-T projekter. DI mener, at det er vigtigt, at der udvides stor forsigtighed ved udstedelse af "EU-projekt ga-

rantier". "EU-projekt garantier" bør være forbeholdt projekter, hvor grundig analyse viser, at de er rentable fra såvel et finansielt som et samfundsøkonomisk perspektiv.

DI Transport mener, at garantier som udgangspunkt bør udstedes af de enkelte lande, og henviser i den forbindelse til, at man i Danmark med stor succes har anvendt en national statsgaranti model, hvor den danske stat har garanteret lån optaget af projektselskabet Sund & Bælt. Den nationale statsgaranti model er anvendt til finansiering af Storebæltsforbindelsen samt for den faste forbindelse over Øresund, hvor både den danske og den svenske stat har udstedt garantier. Og for den faste forbindelse over Femern Bælt, har den danske stat har udstedt alle garantier og den danske stat vil derfor være ene-ejer af den nye faste forbindelse.

Bymæssig transport

DI Transport finder det umiddelbart tvivlsomt om bymæssig transport i praksis kan adskilles fra resten af transportsystemet. Derfor er det uhensigtsmæssigt at arbejde med særskilte mål for CO₂-reduktioner i byerne ikke mindst i lyset af, at klimaet er en global problemstilling, der ikke kan løses af den enkelte by. På den baggrund kan DI Transport ikke umiddelbart støtte målsætning nr. 1.

DI Transport efterlyser dog fælles EU-rammer for transport i byerne, f.eks. i form af et rammedirektiv, der fastlægger de overordnede rammer, så transportvirksomheder, turister mv. bliver mødt med mere ensartede adgangsforhold til byerne. Som eksempel mangler der regler for miljøzoner, da der ikke er gensidig anerkendelse af mærker og i øvrige forskellige krav, så man skal have flere forskellige miljømærker, når man rejser i Europa.

I forhold til logistikken i byerne er DI Transport skeptisk overfor at fokusere på citylogistik systemer, hvis det udelukker andre operatører og dermed skaber nye by-monopoler, eller der laves restriktioner, der reelt fungerer som tekniske handels-hindringer, da de ikke kan opfyldes af internationale, lejlighedsvis transportører.

DI Transport finder det dog positivt, at Kommissionen nævner distribution uden for myldretiden, som efter DI Transports opfattelse kan være med til at reducere trængsel mv.

Beskatningen af transport

Ifølge Kommissionen udgør omkostningerne til transport og logistik ca. 10-15 % af omkostningerne ved slutproduktet. DI Transport er principielt i mod at øge beskatningen på transport og mobilitet, da det vil have en negativ indvirkning på væksten. Ikke mindst for dansk erhvervsliv er det væsentligt, at transporten ikke beskattes hårdere, da Danmark er stærkt afhængige af eksporten, og på grund af vores geografiske beliggenhed i EU, vil øget beskatning af mobilitet ramme dansk erhvervsliv hårdere end i mere centralt placerede medlemslande.

Derfor er DI Transport skeptiske over for internaliseringen af eksterne omkostninger, hvis målet alene er at hæve skatterne, som f. eks. den seneste revision af euro-vignettedirektivet. DI vil endvidere påpege, at transportsektoren i Danmark allerede i dag årligt bidrager til de offentlige kasser med i størrelsesordenen 40 – 50 mia. kr. og at den eksisterende afgiftsbetaling dermed er på et niveau, hvor afgiftsprovenuet både dækker de offentlige udgifter til transportsektoren samt de eksterne omkostninger. EU-reglerne bør derfor ikke føre til øgede beskatning af transporten i Danmark.

DI Transport er derfor også betænkelig ved en ændring af brændstofbeskatningen, hvis det fører til øgede transportomkostninger, men kan støtte en intelligent omlægning, der uden at øge afgifterne gør anvendelsen af biobrændstoffer eller andre alternative drivmidler mere attraktiv. I den forbindelse bør man indregne, at EU's minimumsbeskatning på brændstof allerede er 5-6 gange større end den langsigtede kvotepris, og at transportsektoren derfor betaler meget for dens CO₂-udledning.

Erfaringerne viser derudover, at man ikke kan beskatte sig til et modalskifte. I Tyskland har mauten ikke ført til et modalskifte, og Kommissionens impact assessment underbygger dette. Valget af transportmiddel til godstransport afhænger i højere grad af hvad der transporteres og hvor langt. Højere afgifter vil svække konkurrenceevnen og i sidste ende føre til højere forbrugerpriser og fødevarepriser, der er et område, der er stærkt afhængig af vejtransporten.”

Danmarks Rederiforening:

”Med henvisning til ministeriets e-mail af 30. marts d.å. har Rederiforeningerne følgende bemærkninger til hvidbogen:

I udgangspunktet deler vi Europa-Kommissionens vision om et konkurrencedygtigt og bæredygtigt transportsystem og er langt hen ad vejen enig i de af strategiens elementer, der berører skibsfarten. Derimod er der en række af de såkaldte ”initiativer”, der forsøges tilkoblet strategi og vision, vi ikke kan støtte. Hertil kommer selve lanceringen af en ny strategi og vision, blot to år efter offentliggørelsen af EU's maritime transportpolitik frem til 2018. Der er blot én reference til sidstnævnte i hvidbogen, hvilken umiddelbart giver indtryk af mindre god koordinering.

Det er interessant, at der i hvidbogen opsættes konkrete måltal for fremtid multimodal transport af gods over længere distancer, men omvendt må det også erkendes, at det gennem en årrække har været EU's politik at flytte gods væk fra landevejen, uden at det for alvor er lykkedes. Ønsket om ”A Single European Transport Area”, hvor bl.a. procedurer og formaliteter for trafik mellem EU havne er forenklet mest muligt, støttes til fulde. De forskellige trade facilitation initiativer inden for rammerne af ”European Maritime Space Without Bar-

riers”, herunder Blue Belt, eMaritime, single window mv., kan forhåbentlig medvirke til at sikre dette.

Der er positivt, at hvidbogen indeholder en klar anerkendelse af skibsfartens behov for level- playing-field globalt. EU skal stræbe efter høje standarder for sikkerhed, maritim sikring, miljøbeskyttelse, arbejdsforhold og eliminering af pirateri gennem IMO og andre internationale organer. Efter vor opfattelse skal det ske gennem stærk repræsentation fra medlemslandene.

Netop derfor er det også ærgerligt, at Kommissionen alligevel flere steder tilsyneladende gør klar til at anlægge en mere regional tilgang. Det gælder f.eks. i relation til ”Single Transport Document”, der klart er et forsøg på at underminere Rotterdam-reglerne. Tilsvarende med ønsket om harmonisering af reglerne vedrørende transport af farligt gods og passagerrettigheder, hvor vi savner en forståelse for, at disse spørgsmål i væsentligt omfang er reguleret gennem internationale konventioner og derfor ikke er et anliggende for EU.

På det sociale område har Kommissionen tilsyneladende store ambitioner omkring håndhævelsen af Maritime Labour Convention (MLC). Efter vor opfattelse skal EU holde sig fra flagstatsimplementering. Det er de enkelte flagstater, der har ansvaret herfor. Ligeledes er det uforståeligt, hvordan Kommissionen mener, at de kan få indflydelse på regulering og håndhævelse af konventionen i såkaldte ”Labour Supplying Countries” uden for EU. For så vidt angår eksklusionen af søfarende fra udvalgte EU-direktiver og forordninger gælder, at de sociale parter i EU endnu ikke set nogen rapport om arbejdet, der blev igangsat i 2009. Anbefalingen i hvidbogen er ikke desto mindre, at der – i et eller andet omfang – skal ske ophævelse af undtagelser for søfarten. Det er noget hastigt, når rapporten ikke foreligger. Dertil kommer, at der jo netop med MLC er vedtaget en særlig social standard for søfarende, og at denne må anses for at udgøre den fornødne regulering globalt, men også i EU regi. Endelig skal erindres, at der ikke i alle tilfælde er tale om egentlige undtagelser, men snarere respekt af ”søens særlige forhold”.

Flere steder i hvidbogen og tilhørende arbejdsdokument tales der om ”voksen- de mangel på søfarende”. Dette er en dristig og udokumenteret påstand, navnlig når Kommissionen i andre sammenhænge udtaler, at der ikke findes pålidelige data, der angiver, hvor mange søfarende der findes globalt og i EU. Tilsvarende gælder påstanden om, at europæiske søfarende kan medvirke til at højne sikkerheden til søs. Derudover har væksten i rederierhvervets beskæftigelse indenfor de seneste ti år især været i rederikontorerne i land, og netop kompetencerne her har været i fokus.

Afslutningsvis bemærkes, at det er besynderligt, at Kommissionen finder anledning til at relancere forslag om såvel EU-register som EU-kystvagt. Der savnes fortsat gode argumenter for etableringen af begge. I forbindelse med førstnævnte henviser Kommissionen til et særligt europæisk ”sign of recognition”,

der benyttes i luftfartsindustrien. Trafikstyrelsen i Danmark er imidlertid ikke bekendt med et særligt europæisk "sign of recognition" for luftfartsindustrien. Det er ICAO-konventioner, der ligger til grund på samme måde som skibe har IMO-numre."

Danske Havne:

"Hvidbogen består af en række visioner, der rækker frem mod 2050, og en række initiativer som skal gennemføres inden 2015-2020.

De 40 konkrete områder, som Kommissionen angiver tiltag inden for, er næppe nok til at nå de meget ambitiøse mål. Men de er første skridt på vejen.

Kommissionens hvidbog er et godt politisk dokument, fordi den både gør målet klart og anviser begyndelsen af vejen dertil.

Hvidbogens tænkning og langsigtede målsætninger ligger desuden helt på linje med den danske regerings politikker.

Derfor mener Danske Havne, at hvidbogen overordnet set er til gavn for Danmark og for de danske havne.

Mere konkret hæfter Danske Havne sig især ved følgende konkrete aspekter og tiltag:

- Netværkstankegangen for den europæiske infrastruktur (særligt inden for TEN-T) er slået helt igennem i hvidbogen (Punkterne 7, 34, 35 og 36). Fokus kommer dermed i stigende grad på knudepunkter for forskellige infrastrukturer og transportformer, dvs. havne, lufthavne, jernbane-stationer og kombiterminaler. Det var også en af hovedpointerne i den danske Infrastrukturkommissions betænkning fra 2008. Danske Havne er meget tilfreds med dette fokus.
- Europa er i løbet af de sidste ti år blevet langt mere afhængig af samhandel med resten af verden. Dette aspekt behandles også fint i hvidbogen (Punkt 40).
- Øget innovation og teknologisk udvikling er også en vigtig vej frem (Punkt 24, 25, 26 og 35).
- Kommissionen taler også om at strømline reglerne for intermodal transport af farligt gods (Punkt 20). Dette er fornuftigt – særligt i lyset af, at de nuværende EU-regler ikke tager hensyn til dette (og at Danmark har overimplementeret det eksisterende direktiv).
- De fleste specifikke havne-tiltag (Punkt 4) modtager Danske Havne også positivt. Det gælder fx. en revision af det europæiske marked for havnetjenester, øget gennemsigtighed for finansiering af havneinfrastruktur samt øget anvendelse af lodsfritagelsesbevis. Det sidste er et meget konkret tiltag, som Danske Havne bakker kraftigt op om.
- Kommissionen nævner støtte til retrofitting som en mulighed (Punkt 35). Dette vil være særligt kærkomment for Danmarks vedkommende, da skibe i farvandene omkring Danmark fra 2015 skal overholde særligt

skrappe svovlkrav. Dette vil lægge pres på vandtransport til og fra Danmark (særligt færger) og dermed ramme hårdt inden for to relativt store danske sektorer, nemlig den maritime sektor og eksportindustrien. Derfor vil en støttemulighed til retrofitting af mere miljørigtige teknologier på skibe være til gavn for Danmark.

Danske Havne vil dog gerne rejse et par principielle betænkeligheder ved elementer af hvidbogen:

- Sikring imod fx. terror er vigtigt, men bør afvejes i forhold til de omkostninger, der pålægges transportsektoren. Når Kommissionen taler om øget sikkerhed (Punkt 15) skal det holdes op imod, at de europæiske havne i forvejen er "oversikrede", dvs. at sikringen og dens omkostninger slet ikke står mål med den reelle risiko og den øgede sikkerhed, der opnås for pengene.
- Når Kommissionen taler om at etablere såkaldte "Blue Lanes" i havne (Punkt 4), så må det under ingen omstændigheder medføre en fysisk separation af havnearealerne til gods fra/til hhv. intra-EU og extra-EU. En sådan fysisk adskillelse vil dels være yderst vanskelig at gennemføre i praksis, dels lægge beslag på en alt for stor arealkapacitet – en ressource, der i forvejen er knap.
- Internaliseringen af eksterne omkostninger er en fin målsætning (Punkt 39), men det er stadig svært at se, hvordan det kan gennemføres i praksis. Fx nævnes støj fra havne som en mulig internalisering, men langt hovedparten af den støj, der frembringes på havne, er industriel støj, dvs. fra anlæg på land, som ikke er en del af transportsektoren.

Danske Havne ønsker ikke at udelukke disse konkrete tiltag på forhånd, men blot gøre opmærksom på problemer ved bestemte konstruktioner inden for disse tiltag.

Samlet set er hvidbogen et godt dokument, som vi ser frem til bliver til konkrete tiltag over de kommende år."

3F – Fagligt Fælles Forbund

" EU-Kommissionens hvidbog af 28. marts om etableringen af et fælles europæisk transportområde har været ventet med spænding fra hele transporterhvervet. Indledningsvis vil 3F gerne slå fast, at vi hilser Kommissionens fokus på specielt de miljømæssige aspekter af transportsektoren velkommen.

Kommissionen erkender fuldt ud, at det er nødvendigt at reducere emissionerne af drivhusgas med henblik på at opnå målsætningen om en maksimal stigning på 2 grader. Det er klart, at den udviklede verden, herunder ikke mindst EU, må stå for størstedelen af den nødvendige reduktion i emissionerne, og det er klart, at transportsektoren må give sit bidrag til den reduktion.

Kommissionen anerkender imidlertid også, at transport er afgørende for både økonomi og kvaliteten i samfundet. Mobiliteten er afgørende for såvel det indre marked og for borgernes livskvalitet.

Set i lyset af en erkendelse af, at der også fremover vil være tale om et betydeligt behov for transport af både personer og gods, forekommer det logisk, når Kommissionen indledningsvis peger på ny teknologi som værende en afgørende forudsætning for, at målsætningen kan nås. Et synspunkt som 3F deler.

Herudover peger Kommissionen på anvendelsen af kombinerede transportere i langt højere grad, end tilfældet er i dag. Både for så vidt angår gods som personbefordring. Dette er imidlertid ikke nye synspunkter. Det er en politik, som har været anerkendt af både transporterhvervet gennem flere år og som Kommissionen også i tidligere publikationer og meddelelser har slået til lyd for. Vi kan i 3F blot konstatere, at man har gjort meget lidt på dette område.

Kommissionen peger selv i hvidbogen på behovet for at gøre jernbanerne mere konkurrencedygtige. Igen et synspunkt man kun kan tilslutte sig. Samtidig er det imidlertid nødvendigt at gøre opmærksom på, at i store dele af Europa er den eksisterende kapacitet inden for sektoren fuldt udnyttet, og medlemsstaterne mangler den politiske vilje til at afsætte de nødvendige ressourcer for en udbygning af jernbanenettet.

Rapporten fremkommer generelt set med en række fornuftige synspunkter, blandt andet omkring øget anvendelse af kollektiv befordring for passagerer, at det bliver mere økonomisk rentabelt at anvende og blande forskellige transportformer ved godstransport m.v.

På baggrund af disse synspunkter opstiller Kommissionen 10 mål for etableringen af et konkurrencedygtigt transportsystem, der samtidig vil kunne opfylde målet om en reduktion af udledningen af drivhusgasser med 60 procent. Problemet er imidlertid, at en lang række af disse målsætninger ligger på områder, hvor Kommissionen har begrænset eller ingen kompetence.

Det fremstår uklart, hvorledes Kommissionen vil sikre, at der afsættes de nødvendige økonomiske ressourcer til både forskning i forbedret brændstofteknologi samt anvendelsen af alternative energiformer til fremdrift, ligesom det heller ikke fremgår, hvorledes man vil sikre, at målsætningen omkring etablering af eksempelvis et effektivt jernbanenet med den nødvendige kapacitet skal etableres.

Måske netop på grund af den manglende kompetence forfalder Kommissionen derefter til en række overvejelser omkring forbedrede konkurrenceregler, transportsikkerhed samt udarbejdelse af forsknings- og udviklingsstrategier inden for sektoren.

3F må klart afvise dette stadige fokus fra Kommissionens side på forøget konkurrence. Kommissionen sætter fokus på både lufttransport og jernbanetransport som områder, hvor der eksisterer en række problemer i forhold til markedsadgang, og man fremsætter endvidere det synspunkt, at markedsadgangen til havnene yderligere skal forbedres. Ikke mindst sidstnævnte sker på trods af, at Europaparlamentet ved to lejligheder har afvist disse tanker.

Der hersker for 3F ingen tvivl om, at transportydelser i dag er prisfastsat således, at transportkøberen ikke betaler den fulde pris for de omkostninger, der er forbundet med transporten, herunder de eksterne omkostninger. Det forekommer derfor mærkværdigt, at Kommissionen advokerer for systemer, der vil gøre transporterne endnu billigere. Dette vil kun have den effekt, at efterspørgslen efter transportydelser vil forøges, og der vil dermed ske en forværring af problemet, ikke kun set ud fra et miljømæssigt aspekt, men også i forhold til erhvervs- og produktionsstrukturerne inden for EU.

Man behøver bare at henvise til den udflytning af industriproduktionen, der har fundet sted både inden for EU, men også fra EU til den tredje verden, hvilket kun kan lade sig gøre på grund af en alt for billig transport af varer. - 3 -

Markedsåbningerne har endvidere haft negative konsekvenser ikke mindst inden for transporterhvervet i Danmark, når man ser på den danske beskæftigelse specielt inden for international godstransport og national transport af samme.

Når Kommissionen fremhæver, at der skal tages højde for sociale forhold, og at markedsåbningerne skal ske hånd i hånd med en kvalitet af både job og arbejdsforhold, lyder dette hult, når man ser på, hvad Kommissionen rent faktisk har gjort på dette område, eksempelvis i forbindelse med udstationeringsdirektivet m.v.

Afslutningsvis foreslår Kommissionen i forhold til den eksterne dimension, at et egentligt EU-medlemskab kunne komme på tale i forhold til en række internationale agenturer under FN-systemet. Kommissionen har tidligere luftet denne mulighed. 3F mener ikke, at der er nogen som helst grund til, at Kommissionen får yderligere kompetence. På de områder, der er skitserede, kan Kommissionen i dag spille en koordinerende rolle, og det er medlemsstaterne selv, der står som de reelle medlemmer af de pågældende organisationer. Et forhold som 3F ikke mener, at der skal ændres ved.

Foranstående har været en generel kommentar til rapporten. Rapporten er ledsaget af et bilag 1, som indeholder en række konkrete forslag. Nogle er nye, andre - eksempelvis en fjernelse af de tilbageværende restriktioner for cabotagekørsel - er kendt stof. Ikke overraskende kan 3F eksempelvis ikke støtte sidstnævnte forslag, men vi ser selvfølgelig frem til at modtage de konkrete forslag

til høring, når disse bliver fremsat af Kommissionen i forbindelse med fastlæggelse af den danske holdning på de enkelte områder.”

DSB

”Transportministeriet har ved mail af 30. marts 2011 udbedt sig DSB's bemærkninger til Kommissionens hvidbog om fremtidens transport (KOM(2011) 144).

DSB finder generelt, at hvidbogen indeholder en velovervejet og nødvendig strategi for udviklingen af den europæiske transportsektor blandt andet for at kunne nå reduktionsmålet for drivhusgasemissioner på 60 %.

For at tilfredsstille de overordnede samfundsmæssige krav om bæredygtig mobilitet skal – som hvidbogen understreger – jernbanen spille en væsentlig rolle. DSB hilser den stadigt voksende, brede forståelse herfor velkommen.

Blandt hvidbogens strategiske målsætninger ser DSB især de følgende som positive og som vigtige for jernbanesektorens fortsatte udvikling:

"(3) 30 % af vejgodstransporten på strækninger over 300 km bør overgå til andre transportformer såsom jernbane- eller søtransport inden 2030 og mere end 50 % inden 2050. Effektive og grønne godstransportkorridorer skal bidrage hertil. Hvis vi skal nå det mål, skal der udvikles passende infra-struktur."

"(4) Færdiggøre et europæisk højhastighedsjernbanenetværk inden 2050. Tredoble de eksisterende højhastighedsjernbanenetværk inden 2030 og bibeholde et tæt jernbanenetværk i alle medlemsstaterne. Inden 2050 bør størstedelen af al mellemdistancepassagertransport foregå med tog."

"(6) Forbinde alle centrale lufthavne med (højhastigheds)jernbanenetværk inden 2050 og forbinde alle centrale havne med godsjernbaner og om muligt med de indre vandveje."

"(10) Tage et skridt mod fuld udnyttelse af principperne om brugerbetaling og "forureneren betaler" samt styrke den private sektors vilje til at fjerne konkurrenceforvridninger, herunder skadelige støttetildelinger, skabe indtægter og sikre finansiering af kommende transportinvesteringer."

DSB finder ligeledes, at hvidbogens afsnit om "Moderne infrastruktur, intelligent prisfastsættelse og finansiering" indeholder væsentlige strategiske bidrag til den nødvendige fremtidige udvikling.

Vedrørende bestræbelserne på at gøre transportsektoren mere bæredygtig påpeger Kommissionen i hvidbogen (pkt 22), at de nødvendige emissionsreduktioner i mellem- og langdistancetrafikken ikke kan opnås alene ved hjælp af mere ressourceeffektive køretøjer og renere brændstoffer, og at overbelastningsproblemerne heller ikke løses herved. Der er behov for konsolidering af trafik-

strømmene og for nye transport-mønstre (pkt 19), der formindsker anvendelsen af individuel befording. For bytrafikkens vedkommende fremhæver hvidbogen (bl a pkt 31) betydningen af den kollektive trafik og samspillet med forholdene for fodgængere og cyklister.

I hvidbogens bilag I anføres en liste over de initiativer, som Kommissionen foreslår for at nå de strategiske mål. DSB bedømmer de fleste af disse hovedsageligt som hensigtserklæringer og beklager generelt, at hvidbogen på et antal punkter ikke er tilstrækkelig konkret i sin angivelse af, hvordan de overordnede, væsentlige målsætninger kan nås.”

Vedvarende Energi

”Hvidbogen peger på to meget væsentlige problemer ved det nuværende transportsystem: olieafhængighed og CO₂-udslip, problemer som den danske transportsektor ikke har taget alvorligt i de 20 år, der er gået siden de første planer kom for bæredygtig transport. I disse 20 år er transportens olieforbrug og CO₂-udslip er vokset i takt med den stadig større vejtransport. Fra Vedvarende Energi mener vi at udviklingen skal vendes så hurtigt som muligt, så transportens olieforbrug reduceres kraftigt og hurtigt.

Målsætningen om 60% reduktion af transportens CO₂-udslip i 2050 er bedre end den nuværende stigende trend; men er ikke nok til med rimelig sandsynlighed at sikre en bæredygtig udvikling med en global temperaturstigning under 2°C. Derfor foreslår vi at man sætter en målsætning om at udfase fossil energi i transporten frem til 2040 for EU og frem til 2030 for Danmark.

Vi mener ikke at den underliggende målsætning om at en stigende mobilitet er gavnlig for samfundsudviklingen er korrekt. Det er nødvendigt at kvalificere mobiliteten, så man fremmer den ønskværdige mobilitet og begrænser den strukturelt påtvungne og mindre gavnlige mobilitet. Den strukturelt påtvungne mobilitet omfatter bl.a. lang pendlertransport mellem hjem, arbejdsplads, børneinstitutioner og indkøbsmuligheder, - mobilitet som med fordel kan undgås ved en bedre organisering af samfundet. Den mindre gavnlige mobilitet omfatter f.eks. godstransport, hvor værditilvæksten ved transporten er begrænset, så transportomkostninger incl. sociale omkostninger (lokale og globale miljøomkostninger, støj, vejslid, der ikke medregnes i transportpris m.m.) er større end værditilvæksten ved transporten. Sådant mindre gavnlig transport foregår i stort omfang i dag p.g.a. manglende indregning af sociale omkostninger i transporten.

Vi er helt enige i Hvidbogens anbefalinger om at forbedre transportens energi-effektivitet, at forbrugerne skal betale fuld pris for transporten og at transportkæderne skal optimeres. Dog mener vi ikke at dette behøver medføre fritagelse for lastbiler. Længere godstransporter bør istedet skal ske med jernbane eller skib.

Vi er enige i Hvidbogens anbefaling af øget brug af kollektiv transport; incl. udbygning af transport-hubs; men mener ikke det bør omfatte fly, der er langt mere miljøbelastende end alternativerne. Ligeledes er vi uenige i anbefalingen om at lufthavne skal forbedres så flytrafikken fordobles.

Vi er ikke enige i at transporter op til 300 km også fremover skal ske med lastbil, men foreslår at grænsen generelt sættes ved 200 km. Enkelte transporter, der ikke passer til de multi-modale systemer, vil stadig skulle transporteres længere med lastbiler.

Vi støtter den gradvise udfasning af køretøjer, som kun har forbrændingsmotorer, i bymiljøet, så al bytrafik overgår til køretøjer med el eller hybriddrift, samt til umotoriseret transport som cykling. Udfasning fra bymiljøet af køretøjer, som kun har forbrændingsmotor, bør være en selvstændig målsætning.

Vi er enige i en række af de ti målsætninger, der opstilles, men foreslår at ambitionsniveau og miljøprioritering øges. Derfor foreslår vi følgende ændringer for de ti målsætninger:

- vi mener køretøjer, der bruger traditionelt brændstof i byerne kan udfases i 2040 i EU fremfor i 2050 og i 2030 for Danmark (målsætning 1)
- vi mener at man skal sætte som målsætning at alle godstransporter over 200 km skal flyttes til baner, i det omfang det er hensigtsmæssigt med en ny, multimodal struktur, med det resultat at 2/3 af det aktuelle vejtransportarbejde for transporter over 200 km flyttes fra vej til bane og skib. (målsætning 3)
- vi mener man skal forbinde byerne og ikke lufthavnene med højhastighedsbaner, (målsætning 6)
- vi mener at man skal prioritere optimeret infrastrukturstyring til jernbaner og skibe til lufttrafik. (målsætning 7)
- Vi mener at man hurtigst muligt skal sikre fuld udnyttelse af principperne ombrugerbetaling og "forureneren betaler", ikke blot "Tage et skridt mod" det (målsætning 10)
-

Mht. et fælles transportområde (§3.1) mener vi ikke man behøver prioritere at gøre vejtransporten mere konkurrencedygtig, men i stedet prioritere konkurrencedygtighed for bane og skibstransport.

Det er vigtigt at EU-støttede projekter kun omfatter miljøvenlig transport og ikke veje til øget vejtransport via omfartsveje, eller øget lufttrafik.

Det er vigtigt at planerne om effektiv projektgodkendelse ikke resulterer i at man tilsidesætter miljøhensyn.

Vi støtter forslagene om at pålægge vejtransporten vejafgifter og foreslår at afgifterne på personbiler gradueres efter deres miljøbelastning, så afgifterne bliver størst i byerne, hvor miljøbelastningerne er størst.

Kommentarer til listen over foreslåede initiativer (Bilag 1).

1. (Jernbaner)

Vi mener ikke at EU skal kræve at landene laver udbud af public service kontrakter for jernbanedrift. Landene skal i stedet kunne vælge at togdriften organiseres efter hvile-i-sigselv princippet og samtidig gøre det muligt for andre aktører at etablere supplerende togdrift uden tilskud.

6. Vejgods.

Vi mener ikke at man bør fjerne restriktioner for cabotagekørsel

34-35 Transportinfrastrukturen.

Det er vigtigt at den prioriterede transportinfrastruktur, incl. øst-vest korridorer og andre centrale netværk bliver med jernbaner fremfor veje.

37 Nye støtterammer

Det er vigtigt at de nye støtterammer kun prioriterer jernbane og skibstransport, også selvom der er vejprojekter i de ikke færdiggjorte, tidligere prioriterede TEN-T projekter”

Dansk Erhverv:

” Dansk Erhverv har modtaget Transportministeriets høring af 30. marts 2011 vedrørende eventuelle kommentarer til EU-kommissionens Hvidbog om fremtidens transport.

Dansk Erhverv skal indledningsvis kreditere for et udsynsrigt og bredt bud på fremtidens transportpolitik i EU. Udkastet til Hvidbog indeholder en lang række visioner for de forskellige transportformer og giver dermed et ambitiøst bud på, hvordan transportområdet skal se ud i 2050 både for så vidt angår personbefordring og godstransport.

Dansk Erhverv ser samtidig frem til at studere de handlingsplaner, der annonceres, idet det først når disse foreligger, vil være muligt at foretage en nærmere samlet konsekvensbedømmelse af de tiltag, der annonceres i udkastet.

På det overordnede plan er hvidbogsudkastet udtryk for en række politisk mål, som Dansk Erhverv generelt kan tilslutte sig, herunder at erhvervsudviklingen og den europæiske konkurrenceevne på den globale scene i høj grad er afhængig af effektiv transport samtidig med, at transporten må gøre sin del for at mindske emissionerne. Vi skal dog pege på, at det kun vil være muligt at nå de opstillede målsætninger, hvis der sker vidtrækkende teknologiske og logistik-

mæssige fremskridt og derudover foretages relativt massive investeringer i infrastrukturen.

Virksomhederne trives under forudsigelige, fleksible og erhvervsvenlige rammer. Dansk Erhverv lægger derfor afgørende vægt på, at det foreliggende udkast efter de ændringer, der måtte følge af høringsrunden også i realiteten bliver EU's samlede bud på fremtidens politik på området og at de eksisterende og ventede tiltag på andre DG-områder er indregnede og koordinerede med hvidbogsudkastet.

Endvidere er der ingen tvivl om, at hvis Europa skal klare fremtidens økonomiske samt konkurrence- og klimamæssige udfordringer, er det også på transportområdet nødvendigt, at alle bidrager maksimalt og positivt til løsningen af udfordringerne. Det er derfor efter Dansk Erhvervs opfattelse ikke befordrende, at man sætter hindringer og grænser for erhvervsudviklingen inden for de enkelte transportformer, i stedet for at lade dem udvikle sig optimalt i samarbejde med de andre. Dansk Erhverv ser derfor gerne, at man i stedet videreudvikler på de tanker, som Kommissionen lancerede i midtvejsevalueringen af forrige Hvidbog, hvor bl.a. begrebet comodaltitet blev lanceret.

Kommissionen lægger i udkastet eksempelvis op til, at vejtransport over 300 km skal begrænses til fordel for bane- og søtransport. Dansk Erhverv så langt hellere, at man satsede positivt på udvikling af vejtransportens muligheder ved yderligere udbredelse af modulvogn tog, generelt højere vægtgrænser og mere forskning i effektive logistikkoncepter, ITS og lignende således at den forhøjede kapacitet udnyttedes endnu mere effektivt.

Dette skal ske i samspil med, at man fortsætter og gerne accelererer reformeringen af jernbaneanrådet både på regel-, teknologi- og infrastrukturområdet. Sammen med de særdeles store jernbaneinvesteringer som udkastet lægger op til, skal man også her i langt højere grad sætte fokus på bl.a. ITS, der i høj grad vil kunne udvide adgangen til det eksisterende banenet, der jo pt. er præget af bekymrende kapacitetsproblemer.

Et mere positivt samspil mellem transportformer, der tillige på hvert sit område gives mulighed for udvikling, vil efter Dansk Erhvervs opfattelse i højere grad ruste EU til at imødegå den stadig stigende konkurrence udefra og de globale klimamæssige udfordringer.

Samme problemstilling gør sig gældende for udkastets bemærkninger om vejskatter. Dansk Erhverv er enig i, at en harmonisering af teknologier og opkrævningsmetoder vil give mulighed for at realisere nogle af de administrative besparelser, som området i så høj grad har behov for. Det er dog samtidig nødvendigt, at taksterne påvirker neutralt imellem transportformerne, samt at provenuet går til infrastruktur-, transport- og logistikforskning. Dansk Erhverv

er erfaringsmæssigt skeptisk over for, hvorvidt dette i sidste ende vil være den prioritering samtlig de enkelte medlemslande vil vælge.

Den usikkerhed, der knytter sig til vejskatområdet – også i forhold til, om det er teknologisk muligt at indføre rimelige, effektive og administrativt billige vejskatter – har tillige indflydelse på hele finansieringen af denne ambitiøse plan. Finansieringen vil i høj grad skulle aftales i samarbejde med medlemslandene, og Dansk Erhverv skal pege på, at opfyldelse af målsætningen afhænger af, hvorvidt tiltagene kan finansieres.

For så vidt angår udkastets bemærkninger om terrørsikring, skal Dansk Erhverv opfordre til, at de allerede eksisterende tiltag inden for eksempelvis told og skat, juridiske forhold og politimæssigt samarbejde koordineres før ny initiativer lanceres.

Endelig nævner udkastet – blandt de sociale initiativer – muligheden for at oprette og udvikle et socialt kodeks for vejtransport i EU. Uanset, hvor sympatisk tanken umiddelbart forekommer skal Dansk Erhverv understrege, at dette kun er et tiltag, vi kan støtte, så længe det ikke påvirker den danske arbejdsmarkedsmodel.

Dansk Erhverv er på den baggrund sammenfattende overordnet positiv over for Kommissionens udkast, men kan ikke fuldt ud bedømme konsekvenserne af initiativerne, idet de ikke fuldt ud belyses i det fremlagte forslag. Samtidig peger Dansk Erhverv på enkelte punkter i udkastet, hvor vi finder, at der er behov for yderligere arbejde: Dansk Erhverv skal her særligt fremhæve, at vi helt overordnet finder det absolut mest befordrende for Europas fremtidige erhvervsmæssige udvikling, hvis man giver hver enkelt erhvervsgren mulighed for at udvikle sig i stedet for at forsøge at begrænse dele af erhvervslivet på bekostning af andre.”

Danske Speditører:

”Landsforeningen Danske Speditører takker for det fremsendte. EU's hvidbog repræsenterer på mange måder et skridt frem i forståelsen af kompleksiteten af den opgave, som skal løses, nemlig at sørge for forsyningssikkerhed og mobilitet i og mellem et stort antal forskellige økonomier med vækst som et højt placeret samfundsmål og med ressourcer, miljø og klima som vigtige handlingsparametre.

Danske Speditører støtter hvidbogens målsætning om fjernelse af begrænsninger på cabotagekørsel og ophævelse af hindringer for nærskibsfarten og opfordrer til, at Danmark i forbindelse med Danmarks kommende EU-formandskab sætter fokus på at opnå hurtige fremskridt for disse nærliggende kilder til bedre udnyttelse af ressourcerne. Det vil give øget effektivitet og dermed større kon-

kurrencekraft for danske virksomheder samtidig med, at der opnås god effekt på klima og miljø.

Danske Speditører noterer med tilfredshed, at man anerkender betydningen af "multimodale logistikkæder", hvilket er et andet udtryk for de aktiviteter, som er speditionens hovedrolle og kernekompetence, men noterer samtidig, at en målsætning om at 30 pct. af vejgodstransporter over 300 km's længde skal være overgået til jernbane- eller søtransport inden 2030. Når de store investeringer i jernbanetransport, som er stipuleret, især tænkes foretaget i passagersektoren (højhastighedstog), er realismen i dette scenarie svær at få øje på. Danske Speditører opfordrer Transportministeriet til i forbindelse med formandskabet at arbejde for, at videreudviklingen af denne del af hvidbogen tilrettes eller i det mindste tilføjes alternative scenarier, som går ud fra en fortsat dominerende rolle for vejgodstransporten. Sker det ikke, kan EU i løbet af en årrække risikere at befinde sig i en situation med underinvestering i vejinfrastruktur og deraf følgende væksthindringer."

4. Statsfinansielle, samfundsøkonomiske og administrative konsekvenser af forslaget

Hvidbogen har ikke i sig selv statsfinansielle, samfundsøkonomiske eller administrative konsekvenser, herunder ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. I det omfang at der iværksættes konkrete lovgivningsmæssige initiativer i forlængelse af hvidbogen, vil konsekvenserne for Danmark blive vurderet i den sammenhæng. Initiativerne i hvidbogen vurderes at kunne have væsentlige statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant, da der er tale om en hvidbog.

6. Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen er enig med Kommissionen i, at vi i EU har behov for en konkurrencedygtig og effektiv transportsektor, som kan bidrage til væksten i hele regionen. Samtidig skal vi arbejde med miljødimensionen. Det kræver gode fælles regler i EU og at vi i de enkelte lande arbejder for at udvikle stærke transport-systemer.

Hvidbogen præsenterer en lang række initiativer, der vil kunne fremsættes som konkrete forslag over den næste årrække. Initiativernes konsekvenser vil skulle undersøges nøje inden nærmere dansk stillingtagen. Initiativerne vil således skulle vurderes på baggrund af bl.a. principper om proportionalitet og omkostningseffektivitet.

7. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Hvidbogen har endnu ikke været behandlet i transportarbejdsgruppen.

8. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om hvidbogen.

9. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Hvidbogen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.